

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๐

พระพุทธเจ้า

นับตั้งแต่ออกพรรษามาไม่มีเวลาประชุมเทศน์อบรมพระบ้างเลย เพราะมีแต่
การแต่งงานยุ่งนั่นยุ่งนี่อยู่ตลอด เพียงหัวหน້ายุงคนเดียวเท่านั้นก็ทำให้ขาดผลขาด
ประโยชน์สำหรับผู้มาศึกษาตั้งมากมาย เราพอเทียบได้กับเรื่องของพระพุทธเจ้าซึ่งเป็น
องค์ศาสดาเอก เป็นครูเป็นอาจารย์ของโลกทั้งสาม จะกว้างขนาดไหน ลึกซึ้งขนาดไหน
กับที่พระองค์ทรงทำประโยชน์ให้แก่โลก เพื่อปลดปล่อยตัวเองออกจากสิ่งบีบบังคับ
ภายในจิตใจ ด้วยเครื่องแก้เครื่องถอดเครื่องถอนได้แก่ธรรม ที่เกิดขึ้นจากการได้ยินได้
ฟังและการปฏิบัติตาม มีจำนวนไม่น้อยเพียงไรในสามแดนโลกธาตุนี้ ที่รอรับ
ประโยชน์จากพระพุทธเจ้า

เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้ามาตรัสรู้แต่ละพระองค์ จึงเป็นเหมือนกันกับพระราชา
ทรงโปรดหรือให้อภัยแก่นักโทษคือผู้ต้องขังทั้งหลาย ออกเป็นพัก ๆ ดังที่เราเห็นอยู่
แล้วนี้ เช่นเมื่อต้นเดือนนี้ก็ประทานอภัยโทษให้แก่ผู้ถูกคุมขังซึ่งควรจะได้รับอภัย ก็ได้
ออกไปตั้งมากมาย การที่พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้และสั่งสอนธรรมแก่โลกก็ย่อมเป็นเช่น
นั้น แต่กว้างขวางมากมายยิ่งกว่านี้ไปอีก นี่เป็นเพียงข้อเทียบเคียงเท่านั้นไม่ได้มากมาย
อะไรเลย สำหรับพระพุทธเจ้าที่ทรงสั่งสอนสัตว์โลก หลายชั้นหลายภูมิหลายอุปนิสัย ที่
ควรจะได้รับประโยชน์มากมายจากศาสนธรรม ที่ทรงประกาศสอนนั้นมีมาก มากกว่า
มากไม่อาจสามารถจะพรรณนาได้ เฉพาะพระพุทธเจ้าของเรานี้นับแต่วันตรัสรู้แล้วจน
กระทั่งวันปรินิพพาน ทรงทำประโยชน์แก่โลกตลอด ๔๕ พระพรรษา และจากนั้นมาจน
กระทั่งถึงบัดนี้ ศาสนธรรมที่เคยให้ประโยชน์แก่โลกก็ย่อมให้เรื่อยมา โดยที่มีผู้นำธรรม
นั้นออกไปสั่งสอนโลก คิดดูจะจำนวนมากขนาดไหน โลกที่ได้รับประโยชน์จากธรรม
ของพระพุทธเจ้า

เพราะฉะนั้นคนที่ว่าพระพุทธเจ้าทรงเห็นแก่ตัวจึงได้ทรงเสียสละไปบวช แบบที่
โลก ๆ เขาไม่เห็นดีด้วยนั้น จึงพูดด้วยความหลับตาความมืดบอดที่สุด อันเป็นการ
ประกาศขายความโง่ความเลวทรามของตน ให้โลกที่มีสมบัติผู้ดีและศีลธรรมได้สลด
สังเวช ด้วยบุคคลประเภทนั้นจำนวนไม่น้อยเลย

คนตั้งพระพุทธเจ้านี้เผลอเป็นคนเห็นแก่ตัว กับคนประเภทที่ยกโทษกล่าวหา
พระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้เห็นแก่ตัวนั้น ใครจะเป็นผู้เลวทรามมากกว่ากันพิจารณาซิ เพราะ
คน ๆ นั้นเขาไม่เคยได้ให้ประโยชน์แก่ผู้ใด แม้แต่ตัวเขาเองก็ไม่สามารถที่จะทำ
ประโยชน์แก่ตนได้ นอกจากอยู่ไปจมไปทุกข์ไปเดือดร้อนไป หมุนไปเวียนมาเหมือน

กันกับสัตว์ที่ถูกตาข่ายครอบงำพันมัดไว้หมดทั้งตัวหาทางออกไม่ได้เท่านั้น คนประเภทนั้นจะทำประโยชน์ให้โลกได้อย่างไรเล่า

ส่วนพระพุทธเจ้าไม่เป็นเช่นนั้น การเสด็จออกก็ทรงมีเหตุผลที่ควรเสด็จออกแบบใดแล้ว พระพุทธเจ้าองค์นั้นๆ ก็ต้องเสด็จออกแบบนั้น ที่เหมาะสมแก่การบำเพ็ญและการที่จะได้ทำประโยชน์แก่โลก ไม่ใช่เสด็จออกไปแบบหุบป่าตาเถื่อน ดังที่ผู้พูดผู้ยกโทษเขาประกาศกันในเรื่องความเลวทรามของตัวให้โลกเห็นนั้น

เวลาทรงบำเพ็ญมีใครเหมือนพระพุทธเจ้าล่ะ เฉพาะองค์ปัจจุบันนี้มีใครเหมือนบ้าง แม้แต่พระสาวกซึ่งได้สำเร็จมรรคผลนิพพานตามเสด็จพระพุทธเจ้าทัน ก็ยังไม่ปรากฏว่าองค์ใดที่บำเพ็ญด้วยความตะเกียกตะกาย ได้รับความทุกข์ความลำบากถึงขนาดที่สลบถึง ๓ ครั้งอย่างนั้น มีองค์ใดบ้างในประวัติของสาวกที่เป็นสาวกของพระพุทธเจ้าแท้ๆ มีไหม ยังไม่เห็นมีเลย ก็เพราะความแยบคายความเหมาะสมของพระพุทธเจ้าที่จะทรงดำเนินโดยวิธีใดนั้น ต่างกันกับพระสาวกและสัตว์โลกทั้งหลายอยู่น้อย จะให้พระพุทธเจ้าทรงทำพระองค์แบบโลกทั้งหลาย หรือเอาโลกมาเป็นแบบฉบับของพระองค์นั้นจะได้ยังไง

ผู้หนึ่งบำเพ็ญเพื่อจะรื้อถอนชนสัตว์ออกจากไตรภพคือทั้งสามแดนโลกธาตุนี้ ผู้หนึ่งไม่ได้มีความคิดถึงขนาดนั้น ถ้าเป็นความดีความละเอียดยกไม่ได้คิดถึงขนาดนั้น และลดลงไปเป็นลำดับลำดับ จนถึงขั้นผู้ที่มีแต่ความรู้ ทุ่มติดตามมีจุมูกลินกายมีก็เท่ากับไม่มี สักแต่ว่ารู้ๆ อยู่ด้วยความจมเพราะสิ่งปิดบังทั้งหลายเท่านั้น

เพียงเท่านี้เราก็คพอทราบได้ว่าการบำเพ็ญของพระองค์นั้น ทั้งบำเพ็ญเฉพาะพระองค์และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อโลกสงสารนั้นต่างกับโลกอย่างไรบ้าง พอที่เราจะได้ถือเป็นคนดีตัวอย่างตามเสด็จพระพุทธเจ้าเต็มสติกำลังความสามารถของตน แม้จะไม่ได้แบบครูทุกกระเบียดก็ก็ตาม แต่ก็ยังได้ในแบบที่ว่าลูกศิษย์มีครู

นี่ละความเป็นมาของพระพุทธเจ้าไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย เป็นเรื่องโลกธาตุหวั่นไหวในครั้งพุทธกาลที่พระองค์ยังไม่ได้ตรัสรู้ขณะที่เสด็จออกทรงผนวชเป็นยังไง กระเทือนหมดไหมกรุงกบิลพัสดุ์ จนได้เป็นพระประวัติเรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้ มีผู้ใดทำได้เช่นนั้น และเวลาตรัสรู้แล้วก็สั่งสอนโลกเรื่อยมา

พระภาระของพระองค์ที่ปล่อยวางไม่ได้เลยจนกระทั่งวันปรินิพพานที่แสดงไว้ก็มีอยู่ ๕ ประการ

ตอนบ่าย ประทานพระโอวาทแก่ประชาชน นับแต่พระมหากษัตริย์ลงไปของวันหนึ่งๆ

ตอนค่ำ ประทานพระโอวาทแก่บรรดาพระสาวกทั้งที่เป็นพระสาวก ทั้งที่กำลังเริ่มศึกษาเล่าเรียนศึกษาอบรมเป็นประจำ

ตอนกลางคืนตีกสังข์ ตั้งแต่ ๖ ทุ่มล่วงไปแล้ว ก็ประทานพระโอวาทและแก้ปัญหของทวยเทพทั้งหลาย ซึ่งมนุษย์เราไม่มีใครเห็นเลย ไม่มีใครรู้เลยว่าเทวดาชั้นนั้นๆ หรือภพกำเนิดของเทวดาภูมินั้นๆ เป็นอย่างไรบ้าง มีรูปร่างลักษณะอย่างไรเรายังไม่เคยเห็น แต่พระพุทธเจ้ายังทรงเป็นศาสดาประกาศธรรมสอนโลก ในเวลาตีกสังข์อย่างนั้นเป็นประจำทุกคืน นั้นเราฟังดูซิ หนักไหมพระภรรยาของพระพุทธเจ้าและละอียดไหม โลกไม่มองเห็นพระพุทธเจ้ายังทรงสอนได้

จวนสว่างอีก ก็ทรงเล็งญาณดูสัตว์โลก ด้วยพระเมตตาสงสารไม่ปล่อยวางอีก เช่นเดียวกัน ว่าสัตว์โลกผู้ใดที่ควรจะได้รับกระแสแห่งธรรมแล้วยิ้มแย้มแจ่มใสเบิกบาน และหลุดพ้นจากทุกข์ได้อย่างรวดเร็ว แต่จะมีอุปสรรคมาเป็นอันตรายต่อชีวิตเสียก่อนที่จะได้บรรลุธรรม ก็ทรงเสด็จไปโปรดผู้นั้นก่อน

ตอนเช้า ก็เสด็จออกบิณฑบาตโปรดสัตว์ด้วยพระเมตตา ไม่ได้มุ่งแต่เพียงก่อนข้าวเท่านั้น อันนี้เพียงธาตุขันธ์ของใครๆ ก็เหยียวยากันด้วยสิ่งเหล่านี้อยู่แล้ว ซึ่งก็ไม่ใช่เป็นของประเสริฐเลิศเลออะไร พอที่จะต้องไปบิณฑบาตด้วยความเสียสละทุกสิ่งทุกอย่าง มุ่งหน้ามุ่งตาต่อก่อนข้าวเพียงเท่านั้น พระองค์ไม่ทรงรำพึงหรือทรงคิดเช่นนั้น แต่ทรงรำพึงถึงสัตว์โลก ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมผัสสัมพันธ์กับพระองค์ด้วยทวารใดต่างหาก

เช่น ตาเขาเห็นก็เป็นสิริมงคลแก่เขา เป็นทัสนานุตตริยะ การเห็นอย่างประเสริฐก็คือเห็นพระพุทธเจ้า สุตานุตตริยะก็เหมือนกัน เขาได้ยินได้ฟังก็เป็นสิริมงคล มหามงคลแก่เขาไม่น้อย ความรู้สึกในแง่ต่างๆ ที่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้าที่เขาคิดเขาปรุงขึ้นมาในเวลานั้น ล้วนแล้วแต่เป็นสิริมงคลและมหามงคลแก่เขาเอง เพราะการเสด็จไปโปรดสัตว์ของพระพุทธเจ้าเป็นอย่างนี้เอง จึงเรียกว่าบิณฑบาตโปรดสัตว์

ไม่ได้กลายเป็นเรื่องอย่างที่เรารู้ๆ เห็นๆ กันอยู่นี้ ที่น่าจะพูดได้ว่าสัตว์โปรดเรา สัตว์โปรดพระ ไม่ใช่พระโปรดโยม โยมโปรดพระไปเสียอีกอย่างนี้ มันก็น่าจะได้ก็ดูเอา ไม่ต้องอธิบายให้มากนักก็เข้าใจกันแล้ว เพราะผิดจากแนวทางของศาสดาและพระสงฆ์สาวกหรือสมณเพศ อันเป็นเพศที่สงบเสถียรมากออกบิณฑบาต ซึ่งต่างกัน

ออกไปด้วยกิจวัตร ออกไปด้วยหน้าที่การงานของพระ ออกไปเพื่ออรรถเพื่อธรรมทั้งภายนอกทั้งภายใน ภายนอกก็ได้แก่พ่อยังชีวิตให้เป็นไปเพราะก่อนข้าว ภายในก็เพื่อผลประโยชน์ภายในจิตใจของตน ภายนอกออกไปอีกก็เพื่อประชาชนญาติโยมที่เขาได้เห็นได้ยินได้สัมผัสสัมพันธ์จะเกิดผลเกิดประโยชน์แก่เขา ทั้งได้ให้ทานสิ่งใดแก่

ท่านผู้บริสุทธิ์พุทธโธ หรือท่านผู้เป็นอรรดเป็นธรรม ย่อมมีอานิสงส์มากมายจากวิตุทานของเขา ซึ่งต่างกันอยู่มากกับการให้ทั่ว ๆ ไป ท่านจึงเรียกว่าบิณฑบาตโปรดสัตว์

นี่ละพระพุทธเจ้าของเราทรงรับภาระ ๕ ประการนี้ซึ่งหนักมาก ภาระบางประการไม่มีใครสามารถจะทำแทนได้เลย แม้จะทำแทนก็ทำแทนไม่ได้ เช่น เล็งญาณดูสัตว์โลก นี่เป็นพุทธวิสัยล้วน ๆ ที่พระองค์จะทรงเล็งทรงทำหน้าที่ และปฏิบัติตามที่ทรงพิจารณาเห็นแล้วอย่างใดนั้น เช่น เสด็จไปโปรดสัตว์ผู้ที่เห็นว่าจะจนตรอกจนมุมด้วยชีวิตของตนในเวลาอันรวดเร็ว อย่างนี้พระองค์ก็เสด็จไปโปรดก่อน นี่ใครจะทำแทนได้ละ

การเทศนาว่าการแก้เวทดาทั้งหลายตามภูมิของศาสนานั้น ใครจะมีภูมิอันใดไปเทียบเคียงกับภูมิของศาสนา พอที่จะสอนสัตว์สอนเทวดาทั้งหลาย ให้ได้รับผลรับประโยชน์เต็มภูมิเหมือนพระพุทธเจ้าสอนเล่า แน่ะ แม้พระสาวกซึ่งมีคุณสมบัติในทางนี้ก็ฟังแต่ว่าสาวกวิสัย คือวิสัยของพระสาวกไม่ใช่พุทธวิสัย พอที่จะทำประโยชน์ให้แก่โลกโดยสมบูรณ์เหมือนพระพุทธเจ้า ไม่ว่าจะใดในพุทธกิจ ๕ ประการนี้ไม่มีใครที่จะทำให้สมบูรณ์พูนผลได้เหมือนพระพุทธเจ้าเลย หนักมากเพียงไรพิจารณาดูซิ ทรงประกาศธรรมสอนโลกและทรงรับภาระนี้ ตั้งแต่วันตรัสรู้เรื่อยมาจนกระทั่งถึงวันปรินิพพาน ล้วนแล้วแต่ทำประโยชน์โปรดสัตว์ทั้งหลายให้ได้หลุดพ้นออกจากกองทุกข์มา ตั้งแต่ขั้นละเอียดจนกระทั่งถึงขั้นหยาบ ของผู้ที่ควรจะได้รับประโยชน์จากพระพุทธเจ้ามีมากน้อยเพียงไร เราพิจารณาซิ

พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้แต่ละพระองค์จึงไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย เป็นเรื่องฟ้าดินถล่มสามแดนโลกธาตุวันไหนไปหมด เพราะอำนาจแห่งธรรมของพระองค์ที่มาโปรดปรานสัตว์ทั้งหลายให้ได้หลุดพ้นไปโดยลำดับ ตั้งแต่วันได้ตรัสรู้เรื่อยมาจนกระทั่งถึงวันปรินิพพาน นอกเหนือจากนั้นแล้วยังประทานพระโอวาทไว้ เช่น พระพุทธเจ้าของเราพระองค์นี้ ยังประกาศตั้งที่เราทั้งหลายทราบ ที่ว่าโลกกับธรรมที่จะพอเกี่ยวเนื่องกันไปได้ โลกจะได้รับประโยชน์จากธรรม เพราะโลกมีธรรมในใจ เป็นเครื่องรับธรรมจากศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าจะมีอยู่ถึง ๕,๐๐๐ ปี ธรรมนี้ก็ประกาศสอนไว้เหมือนกับว่าบันไดพาดเอาไว้ ทางนี้เปิดโล่งเอาไว้เพื่อสุคติ คือไปดีอยู่ดี จะเป็นมนุษย์เป็นเทวดาอินทร์พรหม เพราะการบำเพ็ญตนตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ก็ให้ได้เห็นให้ได้พบให้ได้รู้ให้ได้รับเรื่อยไป จนกระทั่งสุดความสามารถอาจเอื้อมของสัตว์แล้ว เพราะอำนาจของกิเลสมันหนาแน่นเข้าทุกวัน ๆ บีบบังคับจนกระทั่งอัดอั้นตันใจ หาที่ไต่ที่จามหาที่ผ่อนคลายไม่ได้เลยแล้ว ธรรมก็สุดวิสัย

เช่นเดียวกับโรคที่ถึงขั้น ไอ.ซี.ยู. แล้ว โรคก็ตีหมอกก็ตียากดี เป็นอันว่าสุดท้ายมีทางเดียวที่ผู้เป็นโรค ไอ.ซี.ยู. นั้นจะทำหน้าที่ให้ถึงที่สุดจุดสุดท้ายของตนได้แก่ความตาย นี่สัตว์ทั้งหลายก็เหมือนกัน ธรรมชาติจะมีมากมายขนาดไหน เคยโปรดปรานสัตว์โลกให้ได้รับผลประโยชน์ตั้งแต่ขั้นพื้น ๆ จนกระทั่งถึงความหลุดพ้นหรือเลิศเลอ ก็จะเป็นประโยชน์เพียงเล็กน้อย ๆ และจนกระทั่งหมดประโยชน์ที่จะพึงได้รับเพราะไม่มีใครสามารถรับ จิตใจรับไม่ได้ ในหัวใจมีแต่ความโลภ มีแต่ความโกรธ มีแต่ความหลง มีแต่ราคะตัณหา ใจที่ดวงเป็นคลังของกิเลสเสียทั้งหมดเต็มไปหมด ธรรมแทรกเข้าไม่ได้ นั่นแหละที่ธรรมไม่เป็นประโยชน์ เพราะกิเลสมันมีอำนาจมากปิดกั้นไว้หมด ไม่ให้มีช่องทางไหลเข้าแห่งธรรมสู่จิตใจบ้างเลย ใจจึงเต็มไปด้วยพินด้วยไฟเผาอยู่ตลอดเวลา ไม่ทราบว่าการไหนเวลาใดถึงจะหลุดพ้นขึ้นมาได้ เบบางขึ้นมาได้

นี่ละที่ว่าศาสนาหมด คือหมดจากจิตใจ ไม่ใช่ธรรมของพระพุทธเจ้าหมด คัมภีร์ก็ยังมี ทุกสิ่งทุกอย่างมีในคัมภีร์มีในตำรับตำรา มรรคผลนิพพานก็มี บุญก็มีบาปก็มีอยู่ดั้งเดิมนั่นแหละ แต่ผู้ที่รับหรือผู้ที่เลือกเฟ้นคัดออกซึ่งบาป บาปเพียงเข้าสู่หัวใจซึ่งบุญทั้งหลาย ตลอดถึงมรรคผลนิพพานเหมือนดั่งที่เคยเป็นมาแล้ว ไม่มีทางที่จะเป็นไปได้อย่างนั้น มีแต่ความปิดบังของความโลภความโกรธความหลง กระดิกพลิกแพลงในเงื่อนใด ถูกปิดถูกบังหรือถูกพินถูกไฟนี้เผาตลอดเวลา จะเอาจิตส่งไปหาอรรถหาธรรมที่ไหนได้ เพราะคำว่าธรรมก็ไม่มีเสียแล้ว ไม่มีใครมาประกาศ เขาเหมือนเรา เราเหมือนเขา

เหมือนกันกับโยนสัตว์ลงในหม้อน้ำร้อน เช่น โยนกบโยนเขียดลงในหม้อน้ำร้อน จะมีกบตัวโยนลงไป ต่างตัวต่างกระเสือกกระสนกระวนกระวายจนถึงขั้นตาย เมื่อเป็นเช่นนั้นใครจะมาคิดถึงความสุขความสบาย คิดถึงยาถึงเครื่องบำบัดรักษาได้ในเวลานั้นเล่า นี่ก็เหมือนกัน เมื่อสัตว์โลกได้ถูกกิเลสตัณหาอาสวะประเภทที่รุนแรง ซึ่งสั่งสมอยู่ภายในตัวของมันเป็นลำดับลำดับมา จนถึงขั้นเต็มที่แล้ว จิตใจจะมีความอาจเอื้อมหรือเล็ดลอดออกไปสู่อรรถสู่วรรณ พอเป็นเครื่องเยียวยา หรือต้านทานกิเลสอันเป็นพินเป็นไฟนี้ได้อย่างไรเล่า นั่นแหละที่ว่าศาสนาหมดหมดอย่างนี้ ไม่ใช่หมดจากคัมภีร์ไบเบิล มรรคผลนิพพานไม่ใช่หมด มรรคผลนิพพานมี แต่ไม่มีคนทรงไม่มีคนดำเนินไม่มีคนปฏิบัติได้ ไม่มีใครเป็นเจ้าของ ไม่มีใครได้รับได้สวยเหมือนอย่างแต่ก่อนที่ได้บำเพ็ญและปฏิบัติได้ จึงมีทางได้รับผลได้ เช่น บรรลุมรรคผลนิพพานนั้น ๆ ดังนี้ เป็นต้น คำว่ามรรคผลนิพพานนั้น ๆ หมายถึงขั้นถึงภูมิ หลายขั้นหลายภูมิจนกระทั่งถึงนิพพาน จึงเรียกว่านั้น ๆ อย่างนี้ไม่มี

เราทั้งหลายผู้ปฏิบัติให้ฟังคำนี้ฟังคิดว่า เรามีอำนาจวาสนามากน้อยเพียงไรถึงได้เกิดมาเป็นมนุษย์ อันเป็นภพชะตาที่เหมาะสมยิ่งกว่าสัตว์ทั้งหลายซึ่งไม่มีโอกาสเลย นับเป็นจำนวนกี่ล้าน ๆ ที่เขาพลาดโอกาส แต่เราเล็ดลอดมาเกิดเป็นมนุษย์ มีหน้าที่ยังได้พบพระพุทธศาสนาและได้ยินได้ฟัง ถึงขนาดที่ได้ทำบุญให้ทานรักษาศีลภาวนาตามแนวทางแห่งองค์ศาสดาที่สอนไว้ ด้วยสวากขาตธรรม คือตรัสไว้ชอบแล้วทั้งนั้น ใครมีโอกาส ก็พวกเราเป็นผู้มีโอกาส เฉพาะอย่างยิ่งเราเองเป็นผู้มีโอกาส อย่ามานอนหลับทับสิทธิ์ตนอยู่เฉย ๆ ให้ตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติกำจัดสิ่งที่เป็นภัยทั้งหลาย ซึ่งเคยเป็นมาแล้วตั้งแต่กาลไหน ๆ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใดมาตรัสรู้ ทรงแสดงบอกว่าเป็นภัยมาโดยลำดับลำดับไม่เคยมีพระองค์ใดกล่าวคัดค้านต้านทานซึ่งกันและกันว่าเป็นคุณ กลับตาลปัตรกันอย่างไม่เคย เพราะสิ่งที่เป็นภัยย่อมเป็นภัยมาดั้งเดิม สิ่งที่เป็นคุณย่อมเป็นคุณมาดั้งเดิม ผู้บำเพ็ญเพื่อความละโทษปฏิบัติเพื่อคุณแล้ว ย่อมปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้านั้นจะไม่มีอื่น ย่อมจะละได้โดยลำดับ และสิ่งที่เป็นคุณก็ย่อมจะได้มาเป็นสมบัติของตนเป็นลำดับจนกระทั่งหลุดพ้นไปได้ เพราะอำนาจแห่งธรรมที่เป็นธรรมโอสธรรี้ออนชนสัตว์ทั้งหลายออกจากโลก

นี่เราทั้งหลายก็ได้มาบวชในพระพุทธศาสนาแล้ว การมาประพฤติปฏิบัติตน มาอยู่ในสำนักครูบาอาจารย์ อย่ามาอยู่เฉย ๆ ตามมีเพื่อดู หูมีเพื่อฟัง ใจมีเพื่อคิด คิดในแง่เป็นอรรถเป็นธรรม คิดในแง่ที่จะเป็นผลประโยชน์ แง่ใดที่เป็นโทษเป็นภัยแก่นั้นเป็นทางที่ผิด ออกมาจากเรื่องของกิเลสประเภทต่าง ๆ ให้พยายามละเว้นในสิ่งนั้น ถึงจะละเว้นยากขนาดไหน กิเลสมันเคยทำใครให้ง่ายให้พากันคิดเอา เรื่องของกิเลสแล้วไม่เคยพาทำคนให้ง่ายให้สะดวกสบายเลย ความโลภเกิดขึ้นดินลุ่มดินตาย กระเสือกกระสนยิ่งกว่าคนเจ็บคนไขคนป่วยเป็นไหน ๆ เราเคยเห็นไหม ถ้าไม่เห็นดูใจของเรา เวลามันโลภมันโลภอะไร นั่นละความโลภนั้นพาให้ดิ้นรนกระวนกระวายกวัดแกว่ง ไม่สนใจที่จะหาอะไรรักษา นอกจากว่าจะให้ได้สมหวัง ที่ว่า ยมปิจณฺ์ น ลกฺติ ตมฺปิ ทุกฺขํ ถ้าเมื่อไม่สมหวังแล้วกองทุกข์มันจะไปรวมที่ไหน ก็ไปรวมอยู่ที่ผู้หิวผู้โหย ผู้อยากผู้ดิ้นรนกระวนกระวาย เพื่อความอยากให้ได้มาอย่างสมใจนั่นเอง เป็นยังไงพาใครง่ายไหม

ความโกรธเกิดขึ้นมันง่ายไหม พาคนได้รับความสุขความสบายเพราะอำนาจแห่งความโกรธไหม ทั้งผู้โกรธทั้งผู้รับความโกรธ ทั้งสองฝ่ายนี้เป็นผู้ง่ายไหม ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ลำบากเป็นผู้ทรมาน ผู้โกรธนี่ละเป็นผู้ทรมานอันดับแรก เพราะต้นตอแห่งไฟแห่งไฟเกิดขึ้นที่นี่ และลุกลามไปสู่ภายนอกเผาผลาญกันไปหมด กลายเป็นไฟลามทุ่งร้อนไปตาม ๆ กัน เพราะเรื่องของความโกรธ เป็นยังไงความโกรธทำคนให้ง่ายไหมเรา

พิจารณาซิ ถ้าหากว่าความโกรธทำคนให้ง่าย ความโลภทำคนให้ง่ายแล้วธรรมะของพระพุทธรเจ้าก็เหลวไหลโลเลหาหลักเกณฑ์ไม่ได้ จะเป็นหลักเป็นเกณฑ์เป็นเครื่องพรั้าสอนโลกให้มีความง่ายไปตาม ๆ กันหมดทั้งสามแดนโลกธาตุนี้ ด้วยอำนาจของกิเลสนี้เท่านั้น ธรรมจะไม่มีอำนาจเลย แต่นี้เป็นอย่างไรบ้างเอามาพิจารณาซิ

ราคาตัดสินหาเวลาเกิดขึ้นมันทำคนให้ง่ายไหม มันดีนรจนกระวนกระวายทั้งหญิงทั้งชายตัวผู้ตัวเมียกวัดแกว่งไปหมด จนกระทั่งไม่มีศีลมีธรรม ไม่มีคำว่าทริโอดตปปะหาหยางอายุไม่ได้ หน้าด้านยิ่งกว่าหน้าผาของภูเขาเสียอีก เพราะอะไร เพราะอันนี้แลเป็นเครื่องฉาบทำให้ด้าน...คน คนเรามีราคาตัดสินหา มาก ๆ เวลาแสดงขึ้นมามันเป็นอย่างนั้น มันทำคนให้ง่ายไหม มีแต่ทำคนให้กระเสือกกระสนกระวนกระวายดิ้นล้มดิ้นตาย ฆ่ากันก็เพราะอำนาจแห่งราคาตัดสินหา ทุกสิ่งทุกอย่างที่ก่อพินก่อไฟเผาทั้งนั้นก็เพราะอำนาจแห่งราคาตัดสินหาเป็นตัวเหตุ เป็นตัวพินตัวไฟ เป็นตัวเสนียดจัญไรเป็นเชื้ออันสำคัญ มันง่ายไหมเราพิจารณาซิ

ความยากมันอยู่กับกิเลสต่างหากไม่ได้อยู่กับธรรม การประกอบความพากเพียรเพื่อจะหลุดพ้นจากบ่วงมารทั้งหลายเหล่านี้มันจึงยาก ๆ เพราะบ่วงมารมันเหนียวที่สุด บ่วงมารคือกิเลส เราเลยไปหาโทษหาภัยใส่แต่ธรรมชิ นั้นละกิเลสมันเอาเราเป็นเครื่องมือรู้ไหม ถ้าไม่รู้ รู้เสียบัดนี้ การประกอบความพากเพียรการชำระกิเลสมันไม่ใช่ของง่าย มันจะง่ายอะไร ตัวกิเลสมันตัวยุ่งตัวยากที่สุดไม่มีอะไรเกินกิเลส ตัวเหนียวแน่นแก่นฉลาดไม่มีอะไรเกินกิเลส การแก้กิเลสจึงต้องเอาธรรม เฉพาะอย่างยิ่งโลกุตรธรรม ซึ่งเป็นธรรมที่เหนือกิเลสอยู่เสมอ เมื่อนำเอามาแก้ต้องแก้กันได้ พระพุทธรเจ้าพระสาวกอรหันตอรหันต์ล้วนแล้วแต่ผู้แก้กิเลสด้วยธรรมทั้งนั้น ไม่ใช่แก้กิเลสด้วยกิเลส เอากิเลสมาแก้กันได้ยังไง ต้องเอาธรรมมาแก้กิเลสนะ ให้พากันพิจารณา

มาให้ดูดี ๆ นะ ตามีดูให้ดี หูมีฟังให้ถึงใจ นำไปคิดไปอ่านไตร่ตรอง เพื่อถอดถอนกิเลสสิ่งที่เป็นภัย อย่าให้มันมามีตัวเราอีกว่าทำอะไรก็ยาก ๆ เลยมีแต่ยากไปหมดหาที่ก้าวไม่ออก เพราะกิเลสมันตีเข้าเอาไว้ ขาหักทั้ง ๆ ที่ขายังไม่หัก อ่อนเปียกไปหมดในร่าง พอที่จะประกอบความพากเพียรหาทางเดินไม่ได้ เพราะกิเลสมันปิดมันบังไว้หมด แต่เราไม่รู้ว่ามันปิดมันบัง มันเลยเอาเป็นเครื่องมือให้หาเรื่องใส่ธรรมไปเสีย ว่าธรรมนี้ลำบากนะ การประกอบความพากเพียรลำบาก การจะไปสวรรค์นิพพานนี้ก็ลำบาก ต้องสร้างคุณงามความดีเท่านั้นบารมีเท่านั้น แต่กิเลสมันได้บอกใหม่พูดใหม่ว่ามันทรมาณคนเรานี่ เพราะได้สร้างมันมาเท่านั้นสร้างมันมาเท่านั้น มันพูดใหม่ มันไม่ได้พูด มันไม่พูด พล่ำมทำเพลงแหละ มันใส่ป๊ะ ๆ เลยทีเดียว ถ้าเป็นนักมวยก็ไม่ต้องยกครู ต่อยเลย ๆ เพราะฉะนั้นคู่ต่อสู้จึงฟังเลย ๆ พวกเรานี่พวกฟังเลย ๆ นั้นแหละพิจารณาเอาซิ

จะเดินจงกรมก็ฟังแล้วตั้งแต่ยังไม่เดิน นั่งสมาธิภาวนาก็ฟังแล้วตั้งแต่ยังไม่นั่ง จิตหาความสงบได้ยังไงเมื่อมันลึ้มก่อนยืน ลึ้มก่อนนั่งแล้ว ตายก่อนเกิดแล้ว เราจะเอาอะไรมาเป็นคู่แข่งกับกิเลสล่ะ เรื่องอะไรมีแต่เรื่องกิเลสมัดเราเสียทั้งนั้น เรารู้ไหมว่าเราโง่ ถ้าเราโง่เราเชื่อธรรมพระพุทธรเจ้าชิต การแก้กิเลสจะเอาอะไรมาแก้ถ้าไม่เอาธรรม มันชี้เกียจก็เอาวิริยธรรมเข้าแก้ชี้จะว่ายังไง พระพุทธรเจ้าแก้ด้วยวิริยธรรม ความอดความทนคืออรรถธรรมเพื่อแก้กิเลสทั้งนั้น ไม่ได้อดทนเพื่อฆ่าตัวเองนี่นะ เพื่อฆ่ากิเลสต่างหาก เอานำมาแก้เอานำมาฆ่าชิต

เราเป็นนักปฏิบัติให้ดูร่องรอยพระพุทธรเจ้า ไม่มีอะไรที่จะฉลาดยิ่งกว่าธรรมแหละ เวลาธรรมได้ปรากฏขึ้นมาแล้วด้วยการพิจารณาด้วยความพากเพียรของเราแล้ว จะเหนือกิเลสเป็นลำดับลำดับ กิเลสขยับออกมาทำไฉนวิธิดี ธรรมจะปราบเอาหัวขาดๆ ไปเลย ดังที่เคยได้แสดงแล้วว่าภาวนามยปัญญา นั้นพูดเล่นเมื่อไร ไม่ใช่คุย พูดให้ท่านทั้งหลายมีแก้จิตแก้ใจ พูดให้เป็นเหตุเป็นผล พูดให้เป็นหลักเป็นเกณฑ์ พูดให้เป็นน้ำหนักรู้ พูดให้เป็นเครื่องระลึก พูดให้เป็นเครื่องฝังใจเพื่อการดำเนินว่าภาวนามยปัญญานั้นเป็นอย่างไร

เราเห็นแต่ในตำรับตำราว่า สุตมยปัญญา ปัญญาเกิดขึ้นจากการได้ยินได้ฟัง จินตามยปัญญา ปัญญาเกิดขึ้นจากการไตร่ตรอง นี่เป็นธรรมดาของโลกทั่วๆ ไป ก็ฟังได้ คิดได้อ่านได้เกิดปัญญาได้ในเรื่องของโลกทั่วๆ ไป แต่ภาวนามยปัญญานี้ถ้าไม่เป็นจริง ๆ พูดไม่ได้ ดันไม่ได้เดาไม่ได้ ต้องเป็นขึ้นกับใจ ภาวนามยปัญญานี้แลคือปัญญาเครื่องสังหารกิเลส ทุกสิ่งทุกอย่างทันไปหมดเรื่องกิเลส ตั้งแต่กิเลสชั้นหยาบชั้นกลาง ชั้นละเอียด ภาวนามยปัญญานี้จะขยับตัวขึ้นเรื่อย คล่องแคล่วแกลวักล้าสามารถรวดเร็วขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งกิเลสตัวไหนขยับออกมาฟังเลย ๆ

ให้มันเห็นอยู่กับใจของเจ้าของชินนักปฏิบัติ มีแต่อ่านอยู่ตามตำรับตำรา ตำรับตำราก็มีไว้อย่างนั้นละ มีแต่ชื่อ ถ้าเราไม่นำเอามาประพฤติปฏิบัติเราจะไม่เห็นธรรมที่ท่านบอกไว้ในตำราซึ่งมีอยู่ในหัวใจของเรา นี้ กิเลสมันมีอยู่ในหัวใจ ธรรมมีภาวนามยปัญญาธรรมเป็นสำคัญก็มีอยู่ในหัวใจ เมื่อเราขุดค้นขึ้นมาธรรมนี้ต้องปรากฏ เมื่อธรรมนี้ได้ปรากฏแล้ว เอาเถอะกิเลสมีมากน้อยเพียงไร ไม่ต้องคาดไม่ต้องคิด หลักธรรมชาตินี้จะหมุนตัวไปเองเช่นเดียวกับไฟได้เชื้อ เอ้า เชื้อมันมีอยู่ที่ไหนบ้าง ถ้างลงไฟได้จ่อเข้าไปตรงนั้นแล้วจะลุกลามไปหมด จนกระทั่งเชื้อไม่มีเหลือแล้วไฟถึงจะดับจะมอดลงไปเอง นี่ก็เหมือนกัน ภาวนามยปัญญาเหมือนกับไฟได้เชื้อแล้วเผาผลาญกิเลสไม่มีอะไรเหลือเลย ท่านว่า ตปธรรม ๆ เครื่องเผาผลาญกิเลส มีภาวนามยปัญญานี้เป็นสำคัญ ให้ปฏิบัติชิต ให้มันได้เห็นชิตเป็นยังไง

การมาแสดงเรื่องภาวนามยปัญญาให้หมู่เพื่อนฟังนี้ ผมได้เคยพูดหลายครั้ง หลายหนแล้วให้หมู่เพื่อนฟัง ไม่ได้ไอ้ได้อวด พูดตามหลักความจริงที่เคยดำเนินมาแล้ว จริงๆ ว่า ไม่เคย ตั้งแต่วันเกิดมาเราก็ไม่เคย บทเวลาที่จะปรากฏขึ้นมาก็เพราะการ ตะเกียกตะกายการล้มลุกคลุกคลาน เอ้า นักก็เอา เบาก็สู้ เป็นก็สู้ ตายก็สู้ไม่มีถอย หลายครั้งหลายหนมันก็พลิกแพลงเปลี่ยนแปลงไปได้ เพราะการต่อสู้นี้แพ้ก็นครู ชนะก็เป็นครู เราทำวิธีไหนมันถึงชนะ เราทำวิธีไหนมันถึงได้แพ้ นี่เป็นครูสอน เราต้อง แก้มัดมัดไม้มวยเพลงมัดเพลงมวยของคู่ต่อสู้ไม่มันตาย แก้มัดตาย แก้มัดตกถูก น็อก นี่ก็เหมือนกันแก้มัดตกถูกกิเลสก็น็อกโดยไม่ต้องสงสัย เพราะฉะนั้นการแพ้กิเลส แต่ละครั้ง ๆ นี่ต้องเป็นแบบเป็นฉบับอันหนึ่ง ๆ ที่เราจะมายึดเป็นหลักเป็นเกณฑ์เพื่อ แก้มัดของมัน

นี่ก็เหมือนกัน เมื่อเข้าชั้นภาวนามยปัญญาแล้วเอาเออะ กิเลสมันจะเป็นแชมป์ มาตั้งก็กัปก็กัลป์ก็แชมป์เออะ มันเช่นเดียวกันกับความมืด เอ้าจะมีตมาก็กัปก็กัลป์ก็มืด เออะ พอเปิดไฟจ้าขึ้นเท่านั้นละ ความมืดมันจะเออะไรมาอ้างว่ามันเคยมืดมาตั้งกัป ตั้งกัลป์ไม่ยอมหนี ขอให้ไฟเปิดจ้าขึ้นทีเดียวเท่านั้นละ หายหมดความมืด เหลือแต่ ความสว่างโรไปหมดนี่ฉันใด ปัญญาถ้าลงได้เกิดให้เต็มตัวรอบหัวใจแล้วเป็นฉันนั้น กิเลสไม่มีอะไรเหลืออยู่เลยทั้งหมด มันจะเคยอยู่ในหัวใจเรามาตั้งกัปตั้งกัลป์ก็ตามมัน เอามาอ้างไม่ได้แหละ เพราะอำนาจของกิเลสอำนาจของกัปของกัลป์นั้นไม่ได้เหนือ อำนาจของธรรมที่เหนือมัน

เพราะฉะนั้นธรรม คือ นตฺถิ ปญญาสมา อาภา ความสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี นี้ ได้จ่อเข้าไปตรงไหนพังตรงนั้น ๆ เลย พังที่ตรงไหนก็พังตรงที่มีต ๆ นั้นแหละ กิเลสมันมืดมันปิดบังใจของเรา แม้ตาจะมีอยู่ก็ร้อยตาก็ตามคน ๆ หนึ่ง อย่าพูดแต่ เพียง ๒ ตา มันก็มืดถ้าลงหัวใจพามืดแล้ว พอหัวใจพาสว่างเสียอย่างเดียวกันแจ่ม ไปหมดเลย สิ่งที่ไม่เคยรู้จัก สิ่งที่ไม่เคยเห็นก็เห็น สิ่งที่ไม่เคยเป็นก็เป็นขึ้นมาในหัวใจ ดวงนี้ เมื่อหมดสิ่งที่บิบบังคับแล้วเป็นอิสระเสรี ถ้าพูดว่าอิสระ อิสระเต็มหัวใจแล้วมัน ทะลุไปหมดนี้จะว่าไง อย่ามาพูดเลยว่าแผ่นดินนี้หนาก็หมื่นโยชน์ตั้งที่ท่านแสดงไว้นั้น นะ มันทะลุไปหมด โลกอันนี้ที่โหมมันปิดบังหัวใจได้วะ ถ้าลงกิเลสได้เปิดออกจากหัวใจแล้ว สิ่งที่ไม่เคยรู้จักนี้จะว่าไง สิ่งที่ไม่เคยเห็นก็เห็นนี่ ขอเพียงสิ่งที่เลวทรามต่ำช้าทั้งหลาย สิ่งที่มีตดำทั้งหลายออกจากหัวใจสว่างจ้าขึ้นมาด้วยปัญญา เป็นหลักธรรมชาติ ของตนเองแล้ว ยังไงมันก็ปิดไม่อยู่

นี่ละพระพุทธเจ้าท่านเห็นนรกท่านเห็นสวรรค์ท่านเห็นอย่างนี้ ท่านว่า อาโลโก อุกุปาทิ นี้หมายความว่าอย่างไร คือสว่างหมดทั้งโลกนอกโลกในไม่มีอะไรปิดบังลึกลับ

เลย ตาของเราถ้ามีสิ่งมาปิดบังนิดหนึ่ง เพียงกระดาษแผ่นเดียวเท่านั้นมาปิดมันก็ไม่เห็น แต่เรื่องของตาใจนี้เอาเถอะ ไม่มีอะไรที่จะปิดบังได้เลย เพราะสิ่งเหล่านั้นเป็นเรื่องของสมมุติ อันนี้เป็นวิมุติหลุดพ้น สว่างจ้าไปหมดเหนือทุกสิ่งทุกอย่างแล้วมองไปทำไมนรกมีอยู่จะไม่เห็น สำหรับผู้ที่มีตาที่ควรจะเห็น ผู้ตกรนรกมันยังตกได้ทำไมผู้เห็นนรกจะเห็นไม่ได้ละ ผู้ตกรนรกมันไปตกด้วยทั้งบาปกรรมของมัน บาปกรรมของมันนั้น ละไส้มันลงไปนรก ผู้ที่เหนือสัตว์นรกแล้วทำไมจะไม่เห็นนรก

ดังพระพุทธเจ้าท่านเห็น เห็นไหมในตำรับตำรา ผู้ไปสวรรค์ก็เห็นพระพุทธเจ้าก็เห็นจะว่ายังไง ผู้ไปสวรรค์เขายังไปได้พระพุทธเจ้าทำไมเห็นไม่ได้ แม้พรหมโลก นิพพาน ยิ่งนิพพานด้วยแล้วคนมีกิเลสเห็นได้เมื่อไรไปได้เมื่อไร คนสิ้นกิเลสไปได้ พระพุทธเจ้าไปได้รู้ได้เห็นได้ นี่ละท่านประกาศกังวานอยู่สามแดนโลกธาตุ ว่าบาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี พรหมโลกมี นิพพานมี ท่านประกาศออกมาด้วยความกระจ่างแจ้งในพระทัยของท่าน ไม่มีอะไรปิดบังลึกลับเลย นั่นท่านเห็นท่านรู้อย่างนั้น

การประกาศสอนโลกด้วยความอาจหาญชาญชัยไม่มีใครเกินพระพุทธเจ้า เรียกว่าอาชาไนย ไม่มีความสะดวกสะท้าน เพราะเห็นแล้วค่อยมาสอน รู้แล้วค่อยมาสอนเอาอะไรมาผิด ไม่ใช่ดันใช้เดา ไม่ใช่หลับตาสอน สัมผัสด้วยตาใจ เห็นทุกสิ่งทุกอย่างแล้วนำมาสอนผิดที่ตรงไหน เพียงแต่เราไปเห็นสิ่งใดไปรู้สิ่งใดมาไปได้ยินสิ่งใดมา ด้วยตาด้วยหูของเราเพียงหยาบ ๆ เท่านั้น เรายังพูดได้เต็มปาก เหตุใดผู้ที่รู้ด้วยจักขุญาณอันหยั่งทราบแทงทะลุไปหมดไม่มีอะไรเสมอแล้ว จะพูดไม่ได้จะเห็นไม่ได้จะสอนคนไม่ได้มีเหวอ นอกจากสัตว์มันตาบอดมันหนาแน่นไปด้วยอำนาจของกิเลส ไม่ยอมฟังเสียงเท่านั้นเอง มันถึงได้รับความทุกข์ความทรมาน

เช่นเดียวกับพวกนักโทษนั่นละ ไม่มีใครเกินมันแหละ เวลามันฉกมันลักที่เขายังจับไม่ได้ คนในโลกนี้ไม่มีใครเกินความฉลาดเรา เราเป็นผู้ฉลาด ทำอะไร ๆ ไม่มีใครรู้ใครเห็น สุดท้ายมันก็มากองอยู่ในเรือนจำเห็นไหม นั่นแหละคนฉลาด คนไม่เชื่อคนทั้งหลายว่าเขาเป็นคนเหมือนกัน เขามีหุมีตาเหมือนกัน เชื่อแต่ตัวเองแล้วมันก็มาติดคุกได้ เพราะคนจับมัดเข้ามาติดคุก คนนั้นละทรมานมันอยู่ในเรือนจำจะเป็นใครไป นี่เป็นยังไงบ้าง

อันนี้ก็เหมือนกัน กิเลสมันปิดบังมันไม่ให้เชื่ออรรถเชื่อธรรม ไม่ให้เชื่อความจริง มันเอาแต่ตัวจอมปลอมของมันออกแสดง เพราะมันไม่มีของจริง มันปิดหูปิดตาของสัตว์ทั้งหลาย เมื่อมีมากเข้า ๆ ก็ทำให้หิริโอตตปปะไม่มี บาปไม่มีบุญไม่มีนรกไม่มี สวรรค์ไม่มี ที่มันให้ทำคืออะไร ก็คือทำบาปนั่นแหละ แต่มันไม่ให้บอกว่าบาปมี ถ้าว่าบาปมีนี้สัตว์โลกจะกลัว มันจึงบอกว่า บาปไม่มี เอ้าทำลงไป มีแต่บาปทั้งนั้นที่มันให้ทำ

พอทำลงไปแล้วตกรกหมกใหม่ใครไปตก คนบุญเขาไปตกเมื่อไร ก็คนบาปตก เมื่อคนบาปยังไปตกได้คนบุญทำไมเห็นไม่ได้ พระพุทธเจ้าของเราเป็นผู้สว่างกระจ่างแจ้งไปหมด อาโลโก อุทปาที ว่าไง โลกวิฑู สว่างไปหมดทั้งโลกนอกโลกใน ทำไมจะไม่เห็นนรก ทำไมจะไม่เห็นสวรรค์ ซึ่งเป็นของมีอยู่ตั้งเดิมมาก็ก็กลับแล้ว ทำไมจะไม่เห็นของมีอยู่ นรกสวรรค์นิพพานพรหมโลกเห็นหมด ไม่มีใครเกินพระพุทธเจ้า

ขอให้เปิดจิตออกเถอะนะ เรื่อยว่าแต่พระพุทธเจ้าเลย พระอรหันตอรหันต์ท่านก็เห็นเหมือนกันจะว่าไง แต่ท่านไม่เป็นบ้าอวด มีแต่สอนคนด้วยความอาจหาญชาญชัย โดยที่ไม่มีสิ่งเหล่านี้เข้ามาเกี่ยวข้องเลยให้เป็นฟินเป็นไฟเหมือนอย่างแต่ก่อน นรกท่านก็ไม่มีในหัวใจ บาปท่านก็ไม่มีในหัวใจ ท่านผ่านพ้นไปหมด แต่ท่านเห็นโทษของมันเป็นยังงี้ ก็นำโทษของมันมาสอนโลก ใครที่เชื่อตามท่าน ปฏิบัติตะเกียกตะกายไปตามก็ค่อยผ่านพ้นไปได้ หลีกเสี่ยงไปได้ไม่ติด เหมือนเขาไม่ติดคุกติดตะรางนั่นแหละ ถ้าเชื่อคนดีเชื่อกฎหมายบ้านเมืองไม่ทำชั่ว เชื่อศีลเชื่อธรรมแล้วก็เป็นคนดี

นี่ก็เหมือนกัน เชื่อหลักธรรมของพระพุทธเจ้าแล้วนรกก็จะได้เบาบาง จะได้ไม่แน่นอัดกันอยู่ตลอดเวลา เหมือนอย่างเรือนจำไม่ว่าแห่งไหน แน่นอัดกันอยู่ตลอดเวลา มีแต่นักโทษทั้งนั้นเต็มไปหมด ดีไม่ดีเรือนจำจะไม่มีที่บรรจุนักโทษด้วยซ้ำไป มันแน่นเพราะคนไม่มีหิริโอตตปละ คนสำคัญตนว่าดีกว่าใครๆ แล้วติดเอาๆ อย่างนั้นซิ เราอย่าเข้าใจว่านรกเมืองผีจะเหมือนกับนรกเมืองคนคือเรือนจำนี่นะ เรือนจำนี่เต็มได้แน่นได้ ส่วนนรกเมืองผีนั้น ฟังแต่ว่ากรรมเถอะ บันดาลบันดาลมัดเจ้าของให้อยู่ในนั้นนะ แน่นก็แน่นเฉพาะเจ้าของนรกไม่แน่น ร้อนก็ร้อนเฉพาะเจ้าของนรกไม่ร้อน ทุกข์ก็ทุกข์เฉพาะเจ้าของผู้ตกนรกนั้นแต่นรกไม่ทุกข์ นั้นเป็นยังงั้นนะ เพราะฉะนั้นถึงว่านรกไม่แน่น มันแน่นอยู่ในหัวใจ แน่นอยู่ในตัวของผู้ไปเสวยกรรมนั้นต่างหาก ใครกล้าใครเก่งกว่าพระพุทธเจ้าเอาลงไปซิ เรื่องนรกเรื่องสวรรค์นี้ ใครเก่งคนนั้นละจะโดนเหมือนอย่างนักโทษในเรือนจำซึ่งมีแต่คนสำคัญๆ ว่าตัวเก่งๆ นั้นละ มันไปอัดแน่นอยู่ในนั้น

ธรรมนี้พระองค์สอนมาเป็นคู่โลกคู่ธรรมมากับใดก็กลับใดแล้ว พระพุทธเจ้าองค์นี้ผ่านไปแล้วองค์นั้นมาตรัสรู้ ตรัสรู้อันเดียวกันเห็นอย่างเดียวกัน สอนโลกให้ปลิกให้เว้นอย่างเดียวกัน สอนโลกให้บำเพ็ญสิ่งที่ดีทั้งหลายอันเดียวกัน ถ้าโลกได้ประพฤติปฏิบัติตามก็จะได้หลุดพ้นๆ หลีกเสี่ยงไปได้ ดังพระพุทธเจ้ามาสอนโลกนี้ ผู้ที่ได้ตามเสด็จพระพุทธเจ้าจนกระทั่งถึงมรรคผลนิพพานมีจำนวนเท่าไร เราพิจารณาซิ นี่ละ เพราะผู้เชื่อธรรมเชื่อพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้แต่ละพระองค์ ๆ จึงทำประโยชน์มหาศาลไม่มีใครเกินเลยในโลกธาตุนี้

นี่เราได้อิโวาทคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้ามาสั่งสอนตนเอง เราจะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองเพียงคนเดียวเท่านั้นยังทำไม่ได้แล้วก็ โอ๊ยตายแล้ว อย่าให้มี กุสลา นะมันลำบากพระท่านเหลือเกิน เราไม่มีความฉลาดจะให้ใครมา กุสลา ให้เป็นความฉลาดแก่เรามันเป็นไปได้

ต้องสอนเจ้าของให้มีความเฉลียวฉลาดตั้งแต่บัดนี้ แก่เจ้าของให้ได้ตั้งแต่บัดนี้ พังกิเลสลงจากหัวใจแล้วอยู่ไหนอยู่เถอะ มันไม่มีอะไรเป็นทุกข์แหละ อตีตอนาคตมันอยู่ข้างนอกนั่น หัวใจเจ้าของเต็มไปด้วยอรรถด้วยธรรม ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกันแล้ว ไม่มีคำว่าหิวว่าโหย พอตัวอยู่ตลอดเวลา มีชีวิตอยู่ก็พอตัว ตายไปก็พอตัว เพราะจิตเป็นธรรมชาติที่พอตัวแล้ว ธาตุชั้นนี้เป็นสภาพที่จะสลายลงไปตามส่วนผสมของมันแตกกระจายจากกัน ดินเป็นดิน น้ำเป็นน้ำ ลมเป็นลม ไฟเป็นไฟ ซึ่งโลกใดๆ ก็เป็นไปได้เหมือนกัน คนเขาก้เป็นได้สัตว์ก็เป็นได้ ตายได้สลายได้ไม่เป็นของสำคัญ สำคัญที่ใจนี่ซิ ตายด้วยความหิวโหยหรือตายด้วยความอิมพอ มันผิดกันที่ตรงนี้ เพราะฉะนั้นจึงสร้างตนเองให้มีความอิมพออย่าได้ลละท้อถอย

มาศึกษากับครูอาจารย์ให้มีความจริงความจริงต่อหน้าที่การงาน ต่อการศึกษาต่อการอบรม ยึดไว้เป็นหลักใจไปประพฤติปฏิบัติตน อย่าเห็นกิเลสยิ่งกว่าธรรม ถ้าเห็นกิเลสเป็นของสำคัญยิ่งกว่าธรรมแล้ว จะตายจมกับกิเลสอยู่นี้หาวันขึ้นไม่ได้นะ อย่าว่าไม่บอก นี่บอกแล้วนะ ธรรมพระพุทธเจ้าไม่ใช่ธรรมหลอกลวงสัตว์โลก ว่ายังงั้นจริงอย่างนั้น เพราะถอดออกมาจากของจริงมาว่ามาสอน เห็นจริงๆ รู้จริงๆ ว่าสิ่งนั้นเป็นโทษสิ่งนั้นเป็นคุณจริงๆ แล้วนำมาสอนจะผิดไปไหน ถ้าผิดไปจะเรียกว่าสวาทธรรมตรัสไว้ชอบเธอ ที่ไม่ชอบอยู่เวลานี้ก็คือตัวกิเลสมันขัดมันขึ้น มันปลิ้นปล้อนหลอกลวง ต้มตุ๋นตัวของเรานี้ ให้หลบหลีกปลีกจรรณไปสู่นแดนแห่งพื้นแห่งไฟตามมันอยู่ตลอดเวลา นี่ก็เพราะอำนาจของกิเลสนี้เท่านั้น

ธรรมท่านไม่หลอกใครแหละ แต่เรื่องกิเลสนี้หลอกวันยังค่ำคืนยังรุ่งไม่มีหยุดมีถอย มีน้อยหลอกน้อย มีมากหลอกมาก เพราะมันไม่มีของจริง มันมีแต่ของปลอมเต็มตัว เมื่อมันสวมเข้าไปตรงไหนจึงต้องเป็นจอมปลอมไปตามๆ กันเลย ธรรมมีแต่ของจริง น้อยก็จริง มากก็จริง ธรรมจึงไม่เคยโกหกหลอกลวงใคร จึงเป็นแบบฉบับเป็นเครื่องสอนโลกได้ นำโลกให้มีความร่มเย็นเป็นสุขและให้พ้นภัยได้คือธรรม ถ้าเราอยากจะเป็นผู้มีความอบอุ่นภายในตนแล้ว ให้พึงยึดธรรมเป็นหลักเกณฑ์เถอะ เอ้า ตายเหมือนโลกนั้นแหละแต่หัวใจนี้ไม่เหมือน หัวใจนี้เย็น คนมีอรรถมีธรรมเป็นเช่นนั้น

เราอย่าให้กิเลสมันมาหลอกซิ กิเลสมาตบหูตบตาหลอกทั้งวันทั้งคืน ยิ่งมาหลอกอย่างพระนี่นำมันนำทุเรศเอาจริง ๆ หลอกยังงั้น มันหลอกไม่ให้กลัวบาปละซิจะว่า

ยังไป บาบพระพุทเจ้าแท้ๆ ยังกลัว สาวกอรหัตตอรหันต์ท่านกลัวกันทั้งนั้น เราปุณฺณนี้
 ชนตะไปเลย ไม่กลัวบาบมันก็เจอแต่บาบละชิ นี่สำคัญตรงนี้ ให้ระมัดระวังกันนะ ไม่
 กลัวบาบก็เท่ากับไม่กลัวนรกนะชิ มันจะถูกเผาแน่ๆ

คนเก่งๆ อย่างคนตาบอดนี้ไม่ได้เหมือนคนตาดี คนตาดีว่าเห็นมันเห็นจริง ๆ
 หลีกจริง ๆ ไม่โดน แต่คนตาบอดไม่เห็น กลับโดนเอาๆ จะว่าไง นี่ละพวกเรามันบอด
 ไม่เห็นแหละมันโดนแต่บาบโดนแต่นรก เราจะไปทำลายนรกได้ยังไง ถ้าทำลายได้แล้ว
 พระพุทเจ้าทุกๆ พระองค์จะทำลายแหลกหมด ไม่ให้สัตว์ทั้งหลายไปตกไปทรมาน
 เลย นี่เพราะทำไม่ได้นั่นเอง เรียกว่าสุคติวิสัย จึงต้องสอนวิธีหลบหลีกนรก ด้วยการไม่ทำ
 บาบทำกรรม ให้พยายามสร้างความดีทั้งหลาย อย่าเป็นคนครีคนล้ำสมัยให้กิเลสมัน
 หลอกว่ากิเลสเป็นสิ่งที่ทันสมัย ธรรมะเป็นธรรมชาติที่ครีที่ล้ำสมัย คนบำเพ็ญคุณงาม
 ความดีมันว่าเป็นคนครีคนล้ำสมัย กิเลสมันหัวเราะเยาะเย้ย มันออกสนามออกตลาด
 เพ่นพ่านไปหมดเวลานี้ มีแต่อย่างนั้นนะ เราเอาให้ดี ระวังให้ดี อย่าให้กิเลสมันมา
 หัวเราะตบหน้าผากเอา ว่านรกไม่มี ว่าบาบไม่มี ว่าการประพฤติปฏิบัติในศีลธรรมทั้ง
 หลายนี่เป็นโมฆะ เป็นของเหลวไหล ตัวกิเลสตัวมันหลอกมันลวงมันหละตัวมันเหลว
 ไหลที่สุด ถ้าผู้ปฏิบัติตามกิเลสแล้วจะเหลวไหลไปด้วยกันทั้งนั้น ไม่มีใครเป็นหลักเป็น
 เกณฑ์ได้เลย ให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้

การประกอบความ پاکเพียร ระวังกิเลสมันจะมาหลอกนะ ระวังให้ดีตรงนี้ นั่ง
 สมาธิมันก็หลอก เดินจงกรมมันก็หลอก ทุกอิริยาบถมันหลอกทั้งนั้น ทุกขณะจิตที่คิด
 ออกมีแต่กิเลสหลุดลากลไปหลอกไปทั้งนั้น ธรรมไม่อาจตั้งไปได้เลยเพราะสู้กำลังของ
 กิเลสไม่ได้ นี่ละครีใหม่เราที่นี้ หากทันสมัยกับกิเลสแล้วก็เท่ากับทันสมัยกับไฟแล้วก็ไม่
 พันที่จะถูกเผาๆ นี่ตีใหม่พิจารณาชิ ผู้ปฏิบัติทั้งหลาย ให้ตั้งใจประพฤติปฏิบัตินะ อย่า
 มาอยู่เฉยๆ เดินๆ ด้านๆ ให้เห็น

ผมนะแกล้งไปทุกวันๆ แนะนำสั่งสอนหมู่เพื่อนนี้เหนื่อย แม้แต่ขณะนี้ผมก็
 เหนื่อยแต่ทนเอา แนะนำสั่งสอนหมู่เพื่อนนี้ด้วยกำลังใจจริง ๆ ด้วยกำลังเมตตาสงสาร
 จริงๆ ไม่ได้ด้วยการเสกสรรปั้นยอขึ้นมา เพราะฉะนั้นจึงพูดตรงๆ เลยว่าการเทศน์จึง
 เผ็ดร้อน เผ็ดร้อนเพราะอะไร เพราะพลังของจิตนั่นเอง พลังของความเมตตาสงสาร จะ
 ว่าพลังของธรรมจะผิดไปไหนวะ เราปฏิบัติธรรมเราพูดธรรมไม่ว่าพลังของธรรมจะว่า
 อะไร เราไม่ได้หากิเลสมาพูดนี่นะ เราไม่ได้หากิเลสมาเป็นมรรคผลนิพพานแล้วจะเป็น
 พลังของกิเลสได้ยังไง ให้ท่านทั้งหลายนำไปประพฤติปฏิบัติให้เกิดผลเกิดประโยชน์

มากขนาดไหนผมยังอดสำหรับ แล้วหน้าใหม่มาเรื่อยๆ มาให้ดูนะ ให้ตั้งหน้าตั้ง
 ตาประพฤติปฏิบัติ อย่ามาเหลวๆ ไหลๆ เก้งๆ ก้างๆ ขวางหูขวางตา ขวางตัวเองแล้วก็

ขวางคนอื่น ขวางพระขวางเณรซึ่งเป็นหมู่เพื่อนเดียวกัน ขวางครูขวางอาจารย์ สำหรับผู้มี
มีตาถ้าสิ่งที่ไม่ดีแล้วมันขวางทั้งนั้น จึงอย่าให้ขวาง เมื่อไม่ขวางเราแล้วจะไม่ขวางใคร
เมื่อไม่ขวางธรรมแล้วจะไม่ขวางใคร ดีทั้งนั้น ผู้หาความดีแล้วไม่ขวาง

เอาละ การแสดงธรรมก็เห็นว่าสมควร